

dr. Korošec v zadevi dozdevnih ugodnosti, ki jih je Avstrija priznala Ogrski v nagodbi;

dr. Korošec zaradi postopanja vojaških in civilnih oblasti proti slovenskemu narodu za časa vojske;

dr. Benkovič zavoljo podpore po uimi za brežiški okraj;

dr. Ravnihar v zadevi kršenja narodne enakopravnosti pri razpisu službenega mesta pri osrednjem uradu za krmila za Štajersko.

Naše žrtve za domovino.

Iz Rečice ob Savinji se nam poroča: Pretresljiva in žalostna vest je zadela vrlo in krščansko družino Vlamovo. Dne 15. maja je sin Tona, zadet od laške granate, moral darovati svoje mlado življenje na oltar domovine. Bil je pobožen, ponižen in vzgleden mladenič. Vsi so ga spoštovali radi njegovega lepega vedenja. Njegov grob je tam ob deroči, krvaveči Soči, njegova duša pa se raduje pri Njem, ki je „vstajenje in življenje“, ki naj bo njegov plačnik, žalujočim domačim pa tolažnik.

Z bojišča nam pišejo: Dne 1. junija je zadela sovražna granata priljubljenega tovariša 22letnega desetnika Antona Cepin. Doma je bil iz Pilstana. Zal nam je vsem ostalim za vrliga mladega fantja, katerega krije zemlja. Ostalim domačim naše sožalje! Četovodja Jožef Prešiček, doma od Sv. Stefana; desetniki: Vuga Edvard iz Kalobja, Maček Janez iz Kozjega in Centrih Filip iz Prevorja.

K Mariji Snežni je prišla žalostna vest, da je padel sin brat Ivan Mihelič dne 7. junija l. l. in sicer na Monte Kaber pri Asiagu. Bil je težko ranjen v nogo in v roko tako, da mu je radi prevelikih ran iztekla kri in je mirno v Gospodu zaspal. V najlepšem cvetu svoje mladosti je moral darovati svoje življenje za domovino.

Iz Poljčan se nam piše: Dne 11. t. m., ob 3. uri popoldne, je na laškem bojišču (Monte Zebio) laška granata uničila nadepolnega Lud. Sterk, absolviranega učiteljskega, blagega sina tukajšnje vrle rodbine Jožefa in Ane Sterk, posestnika in poštnega mojstra v pokou. Kdor je rajnega poznal, je ga moral vzljubiti; saj je bil vrl, krščanski in slovenski mladenič. Bodi mu laška zemljica lahka! List za listom pada. Kdaj bo že enkrat konec?

Črnovojnič Alojzij Vasle nam piše: Padel je na italijanskem bojišču desetnik Josip Valenko, doma iz Dobrave pri Ptuj. Zadet je bil v glavo od sovražne strojne puške. Staršem naše najgloblje sožalje!

Franc Koban, doma iz Gornje Poljskave, nam piše iz soške fronte: Dne 8. junija smo izgubili dobrega in zvestega tovariša Alojzija Cagran, doma iz Slapšincev pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Bil je zadet od sovražne granate tako, da je v istem trenutku izdihnil svojo blago dušo. Bil je fant vselega značaja, pameten in pošten. Vsi smo ga radi imeli Bog tolaži njegove starše!

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Razne politične vesti.

Ker Poljaki vstrajajo pri svojem sklepu, da ne marajo podpirati sedanje vlade in ker vlada v proračunskem odseku nima večine, je Klamovo ministristvo dne 18. junija sklenilo, da odstopi. Cesar si je še pridržal odločitev. Na Dunaju se sedaj vrše neprestano pogajanja med vlado in raznimi otrankami, posebno s Poljaki, ki pa baje odločno vstrajajo pri svojem prvotnem sklepu. V tem so vse politične stranke edine, da državni zbor mora ostati ter se ne sme poslati domov, četudi vlada v njem nima večine. Naj se pa vpostavi druga vlada. Kako se bo stvar končno razvila, še ni znano. Listi ugibajo o tem, ali pride novo, nekako prehodno ministristvo ali pa bo Klam preuredil in pomnožil svoje ministristvo. Toliko je pa tudi gotovo, da imamo Slovani večino v državi in da se brez nas in preko nas ne more več vladati. Jugoslovanski klub, Cehi in Rusini so se pogovorili, da bodo postopali skupno ter ne bodo podpirali nobenega podvzetja Klamove vlade; pač pa je treba, da parlament ohrani svojo zmožnost za delo.

Starčevičeva stranka prava na Hrvaškem namerava skupno z dalmatinskimi in istrskimi pristaši pričeti izdajati v Zagrebu nov hrvaški dnevnik, ki bo širil misel jugoslovanske države v smislu izjave Jugoslovanskega kluba v državnem zboru in izjave Starčevičeve stranke prava v hrvaškem saboru. Hrvati se torej resno zavzemajo za združenje Jugoslovancev od Mure do Adrije v posebno državno tvorbo pod habsburškim vladarskim žezlom.

Ogri že imajo novo ministristvo. Ministrski predsednik grof Esterhazy je ministristvo tako-le sestavil: Notranje ministristvo: Bela Ugron, finančno ministristvo: dr. Gustav Gratz, trgovsko ministristvo: grof Bela Serenyi, naučno ministristvo: grof Albert Apponyi, pravosodno ministristvo: dr. Viljem Vasosny, poljedelsko ministristvo: Bela Mezössy, minister a latere: grof Teodor Batthyany, domobransko ministristvo: podmaršal pl. Szurmay, minister za Hrvaško: grof Aladar Zichy. Novi ministri so izvzeti iz

vseh ogrskih strank. Glavna naloga novega ministristva bo, da dobi Ogrska nov volilni red, po katerem bo prišlo ljudstvo do večjih pravic. Grof Tisa se bo baje podal na fronto. Cesar ga je imenoval za polkovnika.

Kaj je z mirom?

O mirovnem gibanju se zadnji čas sliši zelo malo. Skoro nikjer ni opaziti kakega resnega podvzetja za mir, dasiravno se je že ves svet z Nemci in Angleži vred naveličal nesmiselnega prelivanja krvi.

Včerajšnji listi prinašajo poročilo, da je švicarski socialdemokrat in narodni svetnik Grimm, ki se sedaj mudi v Petrogradu, dobil od švicarskega zveznega svetnika Hofmana iz Švice brzozjavno naročilo, naj izroči ruski vladi mirovno ponudbo Nemčije. V tej ponudbi se poroča, da Nemčija ne bo pričela ofenzive proti Rusiji, dasiravno je za njo pripravljena, dokler bo še dana možnost, da se z Rusijo lahko doseže sporazum. Nemčija želi skleniti z Rusijo mir, ki bi bil časten za obe državi. — Nemčija se baje hoče zavezati, da bo živela odslej z Rusijo v ožji trgovski in gospodarski zvezi in jo bo denarno podpirala pri popravilu vojnih poškodb; ne bo se vmešavala v notranje ruske zadeve ter je pripravljena, se prijateljsko pogoditi glede Poljske, Litavske in Kurlandije; vrniti hoče Rusiji zasedena ruska ozemlja, ako bo Rusija vrnila Avstriji zasedene dele Galicije in Bukovine. Hofman zatrjuje v svoji brzozjavki, da je prepričan, da bi Nemčija in njeni zavezniki takoj pričela z mirovnim pogajanjem, če to želijo zavezniki Rusije. Hofman opozarja na razne nemške uradne in poluradne izjave, iz katerih sledi, da Nemčija ne želi razširjenja ozemlja v to svrhu, da se poveča ter da pomnoži svojo politično in gospodarsko moč.

Ta brzozjavka je bila od nepoklicane osebe zajeta in objavljena v štokholmskem socialdemokratskem glasilu. Posledica je bila, da je Hofman odstopil kot švicarski zvezni svetnik.

Kar se tiče mirovne pripravnosti v Rusiji, je ljudsko razpoloženje gotovo za mir. A sedanja vlada in duma sta še vedno preveč pod vplivom Angležev. Duma je n. pr. v tajni seji dne 17. junija sklenila, da bi bil poseben mir in nedelavnost na fronti za Rusijo naravnost izdajstvo napram zveznikom. Duma zahteva takojšnjo ofenzivo ruske armade. Razmere so v Rusiji trenutno tako zamotane, da je iz raznih poročil težko razbrati, kakšen je položaj.

Mednarodna mirovna konferenca socialnih demokratov v Stokholmu tudi ne bo prinesla miru. — Med odposlanci raznih dežel vlada taka needinost, kakor med Babilonci, ko so zidali svoj stolp. Francoski socialisti zahtevajo Alzacijo in Lotarinško za Francojce, nemški pa za Nemčijo. In tako je tudi glede na druge sporne točke. Needinost, ki vlada med odposlanci, se vidi tudi iz neprestanega prihajanja in odhajanja. Eni prihajajo v Stokholm, in drugi odhajajo.

Severoameriški predsednik Wilson je imel dne 14. junija na nekem zborovanju govor, v katerem je govoril zelo odločno proti Nemčiji in posebno slovensko povdral, da bo Amerika tako dolgo in z vsemi svojimi silami podpirala četverosporazum, dokler Nemčija, ki je glavni krivec sedanje vojske, ne bo popolnoma tepena in premagana. Vojske ni krivo nemško ljudstvo, tudi ne Avstrija, ampak nemški bogotci, ki bi radi gospodovali celemu svetu. Miru ne bo poprejel, dokler nemški militarizem in nemška gospodstvalnost ne bo poražena.

Tako stoji razmere na svetu. Zvezda miru ne miglja še niti iz daleka ne. Vojskujoče se države se pripravljajo za novo zimsko vojno. Tako poročilo že prihaja iz Italije. Sledila bodo še druga poročila. In poročila o miru?!

Grčija v sovražnih verigah.

Odstopivši grški kralj Konstantin je odpotoval te dni skozi Italijo v Svice. Novi kralj Aleksander je le vjetnik, oziroma suženj, četverosporazuma. — Grški prekuhuc Venizelos je te dni dospel v Atene, da zopet začne s svojim „delom“ za se in za četverosporazum. Grško vojaštvo mislijo porazdeliti v Sarrailovo armado, katera je že zasedla celo Tesalijo, t. j. severovzhodno grško pokrajino. Italijani pa so zasedli Janino in celo vrsto drugih važnejših mest ob Otrantski morski ožini. Lahki nameravajo od tam prodirati dalje v osrčje Grčije in v Albanijo in iti še z večjimi četami Sarrailu pred Solunom na pomoč. — Svoboda Grške je izgubljena.

Italijansko bojišče.

Na južnotirolskem bojišču je od 14. do 18. junija nastal odmor. Lahki so po prvih napakih v ozemlju „Sedem občin“ sprevidele, da ne morejo naprej. In kakor vedno, kadar jim napadi niso uspeli, so se tudi tokrat izgovarjali s slabim vremenom, katero je baje krivo njih nevspehov. Medtem pa je Ka-

dorna pošiljal ojačenja, zlasti mnogo artilerije v prostor za Asiagom. Tako ojačena je italijanska Benta armada dne 18. junija v prostoru med reko Brento in Asiagom po temeljiti artilerijski predpripravi pričela napadati naše postojanke. Naši so popolnoma pripravljeni na odpor.

Na Koroškem in sicer pri gorovju Plöcken in pri Predelju so Italijani več dni močno napadali in tako preizkušali, ali so naše tamošnje postojanke dovolj močne ali ne. Toda naši branitelji Koroške so jih povsod krepko zavrtili.

Na primorski fronti so se vršili znatni spopadi samo na severnem delu te fronte, t. j. na gori Rombon, kjer so dne 17. t. m. oddelek bosansko-hercegovskega pešpolka št. 4 vrgli sovražnika iz nekega njegovega opirališča in vjeli 30 mož.

Na Italijanskem ni več vse prav v redu. Ljudstvo postaja vedno bolj nezadovoljno, ker še Kador na ni predrl avstrijskih črt, pomanjkanje živil je pa vedno hujše. Pod pritiskom teh razmer je odstopilo nekaj ministrov, med njimi vojni in mornariški minister.

Slovenski junaki so branili Sv. goro.

K našemu poročilu v zadnjem „Slov. Gospod.“, v katerem smo poročali, da so bili Bosanci, 87. in 47. pešpolk junaki Sv. gore, se nam iz bojišča še poroča:

Za Sv. goro se niso borili samo imenovani polki, ampak tudi naš domači 26. črnovojniški pešpolk. Tretji bataljon tega (spodnještajerskega) polka se je posebno hrabro boril. Celih 12 dni je vstrajal v najhujšem ognju in je s protinapadom vrgel Lahe nazaj z gore. Slava našim hrabrim slovenskim junakom!

Po soški bitki.

(Izvirno poročilo.)

Pri tej hudi deseti bitki je ob Soči vse nekako omamljeno; vse je tiho in mirno, le top za topom se še oglašajo od sovražne strani. Bistra Soča še šumlja v svoji strugi. Zadnji mesec je bila reka videti prav žalostna. Preprežena je bila s kupi sovražnih mrličev. Ob strani Soče se razgrinja goli hrib, ki izgleda, kakor da bi ga nikdar ne bila prestopila človeška noga. Vrh te gore je stala krasna romarska cerkev, ki je bila znana po širokem svetu (Sv. gora). Na tisoče in tisoče ljudstva je hodilo na to goro. Slovesnosti, ki so se včasih tu obhajale, so popolnoma prenehale. Vse je spremenjeno v razvaline.

Franc Sotošek iz Križi pri Podsvetju.

Vjeti, a kmalu zopet rešeni.

(Poročilo slovenskega vojaka od Sv. gore.)

S tovarišem sva bila ravno v začetku najhujšega meteža na Sv. gori, kamor je bil italijanski pritisk največji. Bilo je na večer dne 14. maja. Topništvo je nekoliko ponehalo. Pričeli so se ljuti pehotni naskoki. Proti nam so juršale vedno nove močne italijanske čete. Kar naenkrat pride sel s poročilom: Lah je predrl na nekaterih krajih našo črto! Prednje straže na vrhu Sv. gore so že v njegovih rokah. Nam se od začetka to poročilo ni zdelo kaj verjetno. Kar naenkrat pa slišimo zunaj pred našo sovražne glasove: „Avanti, dentro de Caverna!“ (Naprej v kaverno!) Sklenili smo, braniti se do zadnjega, in smo se tudi krepko postavili v bran. Topniški stotnik je sprevidel, da je naša bramba brez pomena, radi tega smo se udali v našo usodo. Postali smo laški vjetniki. Lahko si mislite, dragi čitatelji, kaj občuti človek v takem položaju. Solze so nam silile v oči, ko sva se zmisli na proteklost, posebno na tri leta trpljenja in zdaj... Ko sva se zmisli na starše, brate in sestre in na prijatelje in zdaj vjetnika, in Bog ve koliko časa ostaneva. Posebno hudo je nam prizadajalo nečloveško ravnanje sovražnika, ker je po roparsko z nastavljenim bodalom na prsa zahteval denar in druge vrednosti; tudi hrabrostnim kolajnam ni prizanesel izdajalski okrutnež. Lahki so se začeli posvetovati, proti kateri strani bi nas odpeljali. Naravnost iz Sv. gore proti Soči jim ni ugajalo, ker jim je naše topništvo močno zaprlo vhod in odhod iz Sv. gore. Sklenili so, da nas peljejo po grebenu proti dolini, ki leži na levo od Sv. gore. So menda mislili, da je že gotovo tudi zasedena od Lahov. Ali varali so se, kajti obdajal jo je železni zid in za zidom „zeleni hudiči“, spodnještajerski slovenski fantje in možje. Pomikali smo se počasi navzdol z našimi neprijetnimi spremljevalci. Nismo pa še do dobra prišli v dolino, kar naenkrat začujemo: „Poglej jih polentarije, naše ženejo!“ Ozremo se naokoli in vidimo v naše največje veselje, da je naša rešitev blizu. Tudi Lahki so spoznali naenkrat, da so prišli v zanjko. Pokorno so oddali svoje orožje, a seveda tudi naše oropane stvari. Postali so naši vjetniki in mi zopet prosti soški bojovniki.

Na drugih bojiščih.

Kakor kažejo znamenja, se na ruski fronti nekaj pripravljajo. General Brusilov zbira in organizira za fronto napadalne zbornice, s katerimi bo ob ugodni priliki skušal na tem ali drugem kraju predrati našo